

عنوان مقاله:

عرفان در نقش ترنج

محل انتشار:

سومین کنفرانس بین المللی هنر، معماری و کاربردها (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

لادن رستمی - گروه هنر، دانشکده هنر، دانشکده غیرانتفاعی ارم، شیراز، ایران

عبداله آقایی - گروه هنر، دانشکده هنر، دانشکده غیرانتفاعی ارم شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

نقش ترنج با وجود تعابیر زیادی که از نحوه پیدایش آن موجود است، به عنوان نقشی کاملاً ایرانی، از دیرباز در طراحی و تولید آثار هنری وجود داشته. طرح ترنج در قالی های قدیمی تر از هنری نشأت می گرفت که در قرن پانزدهم و تحت تاثیر حمایت سلاطین تیموری در ایران رواج یافته بود. نقش ترنج از نقش های اصلی قالی ایرانی است. ایرانیان از شکل های گوناگون ترنج و ترکیب آن با نقوش دیگر، اشکال بدیعی پدید آورده اند، از جمله طرح ترنج بندی، ترنج تودرتو، ترنج دسته گل، ترنج قندیلی، ترنج و محراب، و ترنج شاه عباسی می باشد. و می توان گفت لچک ترنج داستان اسطوره های باغ بهشت دگر بار با نقش آفرینی متمایزی در فرش ایران تداوم می یابد و به صورت حوضی پر آب در مرکز متن فرش با نام ترنج ظاهر می شود. اولین نمادی که مقدمه خلق ترنج بود به نام خورشید آریایی سواستیکا در اعصار و ادوار قبل از اسلام به کار میرفت. در این نقش یک حرکت و جنبشی درونی مشاهده می شود. نماد گرایی (سمبولیسم) جنبشی هنری در واکنش به جنبش های رئالیسم و امپرسیونیسم بود. شاعران، موسیقی دانان، هنرمندان و نویسندگان این جنبش همگی از نمادها استفاده می کردند تا مفاهیم را به شیوه ای غیر مستقیم بیان کنند. نقاشان نمادگرا می خواستند نقاشی هایشان معانی ای فراتر از اشکالی که می کشند را به نمایش بگذارد. از طرفی در ترنج عینیت بخشیدن به تصورات مینوی از شکل زمینی و این دنیایی خود خارج شده و با بیانی نمادین با استفاده از نقوش تجریدی و انتزاعی، سعی در القای فضایی مقدس را دارد و اختصاصاً تاکیدش بر دنیایی لامکان و لازمان است که در قالب تصویر و فرم خاصینمی گنجد و اینجاست که هنرمند به بیان نمادین متوسل می گردد.

کلمات کلیدی:

ترنج؛ عرفان؛ هنر؛ لچک؛ قالی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/968836>

